

Ailenin Korunması

Evlilik Öncesi Eğitim

Eğitim vasıtasıyla belirli mesleklere sahip olan insanlar, zaman içinde gelişimlerini devam ettirmek adına farklı kurslara tabi tutulurlar. Belirli bir donanım ve tecrübeye sahip olmadan kişilere önemli makam-mevki verilmez ve verilmesi doğru da olmaz. Her görev bir sorumluluk ister ve herkes bunu kaldıramaz. Bir yuva kuran iki insan da belirli görev ve sorumluluklar yüklenmiş demektir. Bir meslek için belirli düzeyde eğitim ve sonrasında kurslar alan insanların, toplumun temelini oluşturan aile kurumu adına bilgisiz olması normal karşılanabilir mi? Eşlerin hukuku veya çocukların insanî değerlerle sağlıklı birer fert olarak yetişmeleri konusunda bir kitap bile okumamış, en azından bir seminer bile almamış insanlara bir yuva nasıl emanet edilebilir?

İnsan dışındaki canlıların bu konuda bir eğitime ihtiyaçları yoktur. Onlar dünyaya gözlerini açar açmaz ne yapacaklarını bilirler. Sevk-i ilâhî ile yuvalarını kurar ve nesillerini devam ettirirler. Yapmaları gerekenler Allah tarafından tabiatlarına doğuştan derç edilmiştir. Ancak insan, Bediüzzaman Hazretleri'nin ifadesiyle "taallümle tekemmül eden" bir varlıktır.[2] Yani kabiliyetlerinin gelişmesi ve potansiyellerinin ortaya çıkması için talim ve terbiyeye, eğitim ve öğretime ihtiyaç duyar. Hayatın en basit ihtiyaçlarını karşılamak için bile eğitime muhtaç olan insanın, aile gibi kompleks bir konuda ciddi bir terbiyeden geçmeden huzurlu bir yuva kurabilmesi oldukça zordur.

Şahsen elimde imkân olsaydı, evlenecek kişilerin, evlilikle ilgili olarak, diploma olmasa bile en azından bir sertifika almalarını maslahat-ı mürsele açısından şart koşardım. Evlenme yoluna giren kimseleri mutlaka bir eğitim sürecinden geçirir ve evlenebilecek olgunluğa ulaşmalarını sağlardım. Kendini keşfedememiş, karşı cinsi tanımayan, evliliğin ne demek olduğunu bilmeyen, çocuk yetiştirme konusunda yeterli donanıma sahip olmayan bir kişinin evlenmesine müsaade etmezdim. Çünkü günümüzde ne mektep ne sokak ne de aile bu konularda insana yeterli bir donanım kazandırmadığı gibi çoğu zaman olumsuz örnekler sunmaktadır. Medya boşanmayı bir cesaret göstergesi olarak gösterebilmekte, diziler ve filmler aileyi ayakta tutan temel değerleri sürekli aşındırmaktadır. Yaşadığımız ortamda yuva, farklı yönlerden tehdit altındadır. Bu durumda evlenecek gençler; hayatı, insan fıtratını, ilm-i siyaseti, sorumluluk bilincini, haklarını, vazifelerini ve yuvanın temel dinamiklerini nereden ve nasıl öğrenecekler?

Bu konuda sesimizi herkese duyuramayabilir, sözümüzü herkese dinletemeyebiliriz. Ancak en azından bizi sevip sayan insanlarla bir yerden işe başlayabiliriz. Hiç olmazsa hatırımızı sayacak ve tavsiyelerimize kulak verecek arkadaşlara bu alanlarda rehberlik edebiliriz. Böylece onların karşılıklı yardımlaşma ve dayanışmaya dayalı, huzur ve güven içinde bir evlilik hayatı yaşamalarına vesile olabiliriz. Şayet etki alanımız içinde güzel örnekler ortaya koyabilirsek, bu durum zamanla toplumun geneline yayılabilir. Kim bilir belki de bu meselenin önemi devlet yetkilileri tarafından da fark edilir ve eğitim sistemi, belediyeler veya diyanet teşkilatı bu konuda daha aktif rol alır.

Aile Emaneti ve Toplumun Sorumluluğu

Sorumluluk sahibi her mümin, aile konusunda kendini mesul görmeli ve ailenin korunması adına elinden geleni yapmalıdır. Özellikle bu konuda bilgi ve tecrübe sahibi olan kimseler, ailevî problem

yaşayan çiftlere yardımcı olmalıdır. Farklı vesilelerle yakın çevredeki aileler ziyaret edilmeli, problemler dikkatle dinlenmeli ve çözüm yolları aranmalıdır. Faydalı kitaplar tavsiye edilmeli, pratik öneriler sunulmalı ve gerektiğinde uzmanlardan destek alınmalıdır. Elden geldiğince aile içindeki çatlaklar tamir edilmeye çalışılmalıdır.

Kur'ân'ın aile içi problemlerin çözümü için hakem tayin edilmesini tavsiye etmesi[3] de bu konuda toplumun sorumluluğunu ortaya koymaktadır. Günümüzde eşler arasında bir geçimsizlik yaşandığında, çoğu zaman doğrudan mahkemeye başvurulmakta; hakimler de mevcut kanunlar çerçevesinde genellikle boşanma kararı vermektedir. Hakimler konumları gereği taraflara rehberlik yapamaz, yol gösteremez, onların kalb ve ruh dünyalarına hitap edemezler. İşte bu boşluk, hakemler vasıtasıyla doldurulabilir. Hakemler, meseleleri katı hukuk kuralları içinde değil; taraflara şefkatle yaklaşarak, âdeta mahir bir hekim gibi ele alabilir ve problemleri daha kuşatıcı bir perspektifle çözmeye çalışabilirler. Ancak günümüz şartlarında bu sistemin uygulanmasının kendine has zorlukları bulunduğu unutulmamalıdır.

Sağlıklı yuvaların kurulabilmesi veya var olan problemlerin çözülebilmesi için takva duygusunun vicdanlarda oluşturduğu manevî müeyyidelerden ve dinin hayatı tanzim edici gücünden mutlaka istifade edilmelidir. Çünkü ailedeki her tavır ve davranış, daha önce de ifade edildiği gibi, Allah'la olan münasebetlerimizi ilgilendiren ve âhirete uzanan bir mahiyet taşımaktadır. Bu açıdan bir taraftan eşleriyle güzel geçinen kimselere dinin müjdeleri hatırlatılmalı, diğer yandan da hak ihlallerinin uhrevî sorumluluğu nazara verilmelidir. Esasen hayatımızı âhirete göre programlayabilsek, hesap verme düşüncesini daima zihnimizde canlı tutabilsek ve takva dairesinden ayrılmasak, yuvalarımız büyük ölçüde adeta birer cennet köşesine dönüşür.

[1] Müslim, hac 147; Ebû Dâvûd, menâsik 55; İbn Mâce, menâsik 84.

[2] Bediüzzaman, Sözler, s. 336 (Yirmi Üçüncü Söz, Birinci Mebhas, Dördüncü Nokta).

[3] Nisâ sûresi, 4/35.